

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 10 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Za narodnostno svobodo.

Od znanega doktora zdravilstva smo prejeli sledeči članek:

V vašem cenjenem listu je bilo uže mnogokrat dokazano z raznih znanostnih stališč, s pedagoškega, naravno- in pozitivno-pravnega in etičnega stališča, kako pravo imamo Slovenci ko terjamo, da se naš slovenski narodni jezik uvede v naše šole, v nižje in srednje, in v naše urade. Evo vam malega dokazila še z drugega vednostnega stališča za naše neutrujeno in dosledno terjanje ravnopravnosti slovenskega jezika na vsem Slovenskem in za naše protiviljenje vsemu tujemu jeziku, ki se nam sili v šole.

Gustav Kjellberg, slavnoznani profesor psihiatrije in direktor norišnice v Upsali, se izrazuje govoreč o vplivu šol na fizičen in psihičen razvoj mladine, tako-le: „Preobloženje mladine z učenjem uže v najnižjih razredih počenši je v resnici sistem postal, in ono je krivo vseh onih zlih stanj, ki izvirajo iz nezadostnega spanja, kretanja in uživanja frišnega zraka, in ki so zdaj velik predmet temeljitih strokovnjaških razprav v Nemčiji in Švici. — In na drugem kraju pravi: Ne morem si kaj, da ne bi resno protestiral zoper to, da se pri nas tako zvana višja civilizacija kulturnih dežel par excellence kot izgled, kakor bi rekel, postavlja, po katerem bi mi svojo civilizacijo morali uravnati. Vendar ne smemo pozabiti, da narod le tačas v resnici napreduje, ako svoje lastne dobre šege in darove ohrani in obrazuje, ne pa s tem, da si tujih šeg in naprav tujega izvira vcepi.

S tem načelom opravičuje Kjellberg zahtevanje po narodnej šoli in gre v tem smislu tako daleč, da zahteva celo individualnim razmeram primerne šole, pustivši staršem popolno in brezpogojno določbo učilnih predmetov, ter pravi: v svobodnej deželi se svoboda učenja (Lernfreiheit) gre pravica določbe nikomur drugemu, nego rodbini sami.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. marca. [Izv. dop.]

V današnji seji je slovenski poslanec g. V. Pfeifer s tovariši interpeliral finančnega ministra zaradi upeljave davkarskih eksekutorjev, dokazavši neprimerne stroške, katere po tacem izterjevanju davkov zadevajo davkoplačevalca. Vpraša vlado, na podlogi katereje postavi je uvedla davkarske eksekutorje in ali bi vlada pri pobiranju davkov se ne hotela ozirati na tiste čase, ko ima kmet kaj za prodati od svojih uže spravljivih

pridelkov. Dalje je vprašal, ali bi vlada ne hotela odpraviti davkarske eksekutorje in ne delala nepotrebnih stroškov ljudem pri izterjevanju davkov. (Celo interpelacijo prinesemo po stenografičnih zapisnikih. Ur.)

Državni zbor je kljub ugovoru finančnega ministra sklenil jako imenitno postavbo glede nadzorstva (kontrole) pri vseh državnih računih. Dozdaj so ministri vsako leto državni proračun, kakoršen je bil sklenen od državnega zbora, pri različnih odstavkih po svoje spreminjevali ter veliko več denarjev izdali, kakor je bilo v budgetu dovoljeno. Računski sklepi so se navadno še le v drugem letu predložili in državnemu zboru nij drugega ostalo, nego pozneje svojo dovolitev izreči k vsem enajstim prekoračenjem budgeta. Po novejši postavi bi postalo najvišje državno računništvo (oberster Rechnungshof) neodvisno od finančnega ministra, ter naravnost državnemu zboru odgovorno. Vsak računski uradnik pa, bodi si pod kateremkoli ministerstvom, bi primoran bil, brž ko zapazi pri izdaji državnih denarjev kako prekoračenje proračuna, to najvišjemu računšču naznaniti. Postava je bila z veliko večino sprejeta v poslanskej zbornici, da si je De-Pretis uže naprej se izjavil, da je ministerstvo ne bode predložilo k sankciji.

Proti najimenitnejši točki postave, to je neodvisnosti računšču od vlade, so le glasovali nepoboljšljivi mameluki iz centra in se ve da tudi Deschman s svojo kompanijo.

V malo dneh se začne budgetna debata, ki bode letos jako obširna, ker je poslednja v tem državnem zboru. Zdaj se zopet slišijo glasovi, da po sklenenem državnem zboru ne bodo sklicani deželni zbori, ampak da imamo poprej volitve za novi državni zbor. Vlada se pa menda še sama nij odločila kako postopati, se tudi ne more, dokler ne ve, koliko časa še bo skupaj ostal ta državni zbor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. marca.

Predno so v *ogerskem* zboru potrdili 27. t. m. berlinski dogovor, govoril je zopet, kakor zmirom, minister Tisza mnogo fraz, kakšna da mora ogerska politika biti, namreč taka, kakor je celej monarhiji v prid itd. Na konci je sklicaval se, da je uže kot opozicija nalec rekel leta 1868., da Ogerska ne sme take politike voditi, ki bi krščanske narode v orijentu Rusiji v naročje rinila. — Vsak za veden Slovan se grohotom smeje, ko čuje to magjarsko bedarijo.

Iz *Mostara* se javlja, da so serežani (avstrijski žandarji) našli zopet več skritih pušk in streliva v občinski hiši. To je mogoče, ker se Muhamedanci postavljajo občinam na čelo.

Vnanje države.

Iz *Filipopolja* dohaja prav važna novica, da je evropski komisar za organiziranje vzhodnje Rumelije, Schmidt dal svojo demisijo. Vsled tega je cela evropska mejnarodna komisija za vzhodnjo Rumelijo sklenila, evropskim vladam naznaniti, da svojemu delu nij kos, da nij mogla izvršiti člena 19. berlinskega dogovora.

Iz Pariza pak se javlja: „Havas“ poroča, da je porta privolila v to, da mešana vojska raznih držav zasede Rumelijo. — Tudi dunajska „Pol. Corr.“ poroča, da se misli na tako mešano okupacijo z vojnimi četami več neutralnih velesil.

Za *Bolgarijo* se dela v Šumli arzenal za narodno vojsko. Tri komande se bode za to milico uvele, jedna v Sofiji, druga v Trnovem in tretja v Varni.

Iz *Carigrada* se javlja, Bog vé, h kolikratu uže spet, da je turški veliki vezir z avstro-ogerskim poslancom dogovor o okupaciji Bosne in Novobazarskem vprašanji „ugodno“ dogovoril in rešil v vseh glavnih rečeh.

Italijanska vlada je razpustila republikansko bratovščino v Milanu.

Papeževa vlada je zahtevala od nemške vlade dovoljenja, da provizorično uredi cerkvene zadeve tam na Nemškem, kjer nij škofa ali legalnega zastopnika sv. stola, in verniki škodo trpé.

Dopisi.

Iz *Livna* 22. marca [Izviren dop.]

„Naš up je šel po vodi — ne jadramo za njim — nevesta zdrava bodi!“ Ne smete misliti, da vam hočem tu iz Bosne pisati kako romanco ker tako poetično pričujem. Povedati vam le hočem, da je naše upanje, da se bomo začetkom meseca aprila v ljube domače kraje premestili — popolnem uničeno, kajti za gotovo se smemo nadejati, da bomo letošnje poluleetje v Bosni „solzorosni“ preživeli.

O kakovšno veselje, skakanje in uriskanje je bilo mej našimi slovenskimi fanti, po odpustu in domu hrepenečimi vojaci v začetku tega meseca, ko je bila splošna govorica, da gremo v kratkem času domov. Domišljevanje o domu je uže do vrhunca dospelo, in nekateri fantasti so uže z gotovostjo trdili, „ta in ta dan“, „v to in to mesto pojdemo“. „Sluga gospoda generala mi je pravil, da je slišal, ko so se častniki pogovarjali, kakó in kedaj da bomo šli“, i. t. d.

Té in enake govornice, pripomogle so, da je bilo vse uže tako veselo, da, celo „neumno“. Dosta jih je, ki so se uže z duhanom in drugimi turškimi pridelki in izdelki preskrbeli, češ, ako pridemo v Trst, ali v Ljubljano, ali celo na dom, bomo imeli saj nekaj prijateljem pokazati.

A prevarili so se jedni in drugi, ker nij nam še namenjeno domov! Leško si torej mislite, kako so zdaj nekateri klaverni in oto-

žni od te prevelike žalosti. Najbridkeje so zadeti vojaci od let 1873, 1874 in 1875, kateri morajo zdaj, kakor rezervisti vojaško suknjo nositi, namesto doma za hišo in polje skrbeti. Pa menda ne bode dolgo, ko bodo domov odpušteni, in potem jim bo menda vendar po volji. No, kar je pa drugih, mlajših vojakov, tem je pa že vse eno, ali so tu ali tam, biti morajo.

Hvalimo osodo, da ker že moramo biti v Bosni, da smo v Livnu; kajti tukaj je vse še precej dobro, ako pomislimo, po kacic gnezdih se morajo drugi polki potikati.

Sploh pa, dragi mi tovariši! Ne storite si dosti iz tega ker morate tukaj biti. Saj tukaj je tudi dobro, morda še boljše, nego marsikje doma. Se vé da vsak začetek je težak; a s časom se bode tudi tukaj vse na bolje obrnilo, torej le pogum!

Vredno se mi zdi tudi omeniti, da se sedaj priprave delajo za razdelitev vojskinih kolajn (Kriegsmedaillen), katerih je že vsaka kompanija svoje število dobila. To bode pa zopet veselje na dan razdelitve, ker to se bode vse slavnostno vršilo.

Mi pa, kar nas je „ohuntsipegarjev“, bomo pa brez „kolajn“, in kakor so nas pred po novej obleki od starih vojakov ločili, tako nas bodo sedaj s tem ker bomo brez kolajn.

Tudi še druga svečanost se tukaj pričakuje. —

Naš polk dobi namreč novo zastavo, katera se bode tukaj blagoslavljal. O tej svečanosti hočem Vam o svojem času poročati. Vreme imamo zdaj prav lepo, le tu pa tam včasih kaj porosi. Tukajšni kmetovalci že pridno svoja polja obdelujejo. Gnoj nosijo; ne vozijo kakor pri nas, ampak nabašejo ga v žakelj, nalože na konjiča, in ta živalica ga nese na njivo. Oranje je tudi z mnogimi težavami združeno; po trije do štiri pari voličkov in kravic so vpreženi v malo jako primitivno izdelano drevo ali plug. — Na zdravje!

Janez Andrejčkov.

Iz Trsta 28. marca [Izv. dop.] Italijani, to je lahoni one stranke, ki škili v Italijo, si hote s tem še pridobiti večino v mestnem zboru, da bi vrinili vsaj tri poslance lastne barve v okolici. Proti Nabergoju kandidira neki A. Mauroner, hud lahon. Proti Lozarju neki Buzzi, tudi lahon, pa se že dolgo hlina kot slovanofilen. Proti Križanacu pa kandidira Struthhof, mož bogat, ki pa je svoje denarje dobil le s tem, da izdeluje ladije za Avstrijo, katerej je tako hvaležen, da proti njej rogovili javno in skrivno. Za vse te tri kandidate Lahi plačujejo agitatorje prav dobro in kupujejo glasove od 10 gld. do 50 gld. in 100 gld. Mi Slovenci pa imamo skrivni komité, ki je zasledil že nekatera pisma in priče, ki dobro vedó, koliko je ta in oni za glas dobil. — Če se ti izdajalci ne poboljšajo zadnje dni, jih bomo mi pri sodnji tožili in sedeli bodo oni, kakor tudi njih podkupovalci na zatožnej klopi.

Skrbeli bomo tudi za to, da pridejo imena teh Iškarjotov v javnost, da bode vsak pošten človek na nje s prstom kazal. Naj ti ljudje pomislijo, da ne izdajajo samo svojega naroda, ampak tudi Avstrijo, in da so v družbi „Italie irredente“. — Sramota!

Iz Trsta 28. marca [Izv. dop.] Denes je volil I. razred. Izvoljeni so vsi kandidatje konservativne avstrijske stranke. Zdaj je torej ravnotežje: polovica

lahonov, polovica konservativcev, večino odločila bode naša okolica, zato pa se obe stranki ozirati na vse kriptlje na okolico, ki voli v nedeljo.

Akopram imamo mnogo Judežev mej seboj, ki so se od Lahov dali morda kupiti za 30 srebrnikov, je vendar upanje, da bomo poštenci Slovenci zmagali. Največ delajo lahoni proti poštemu Nabergoju, in dobili so prav v VI. okraju dosti neznačajnežev.

Dne 26. in 27. t. m. bila je volitev II. razreda, kjer so zmagali lahoni, galerije so se napolnile mej volitvijo, a ko je bil rezultat znan, začelo je ljudstvo (sami irredenterji) upiti: „Evviva l' Italia!“ itd. Vsled te protiaustrijske demonstracije je c. kr. namestnik zapovedal, da ne sme mej volitvijo I. razreda nihče na galerijo, tako se je denes vse mirno vršilo, in pred magistratom je bilo kakih 100 lepih kočij, kajti v tem razredu so sami „milijonarji“, kateri se vozijo v prekrasnih ekvipažah. —

Tržaška čitalnica je začela nabirati milodare za posavske nesrečneže, prvi dan je že nabrala 200 gld. — Ker se ves svet zmenile za magjarski Szegedin, je potrebno, da saj Slovani skrbimo za svoje brate. Ta izgled naj bi posnemale tudi druge čitalnice na Slovenskem.

Predvčerajšnjem so odpeljali od tukaj v Gradec vse one petardiste in agente „neodrešene Italije“ ki so jih bili ujeli in zaprli v Gorici in Trstu: Tabaja, Muliča in Pogačnika iz Gorice, pa Veneziana in še dva druga iz Trsta, skoro same 20 do 24 letne mladeniče. Imena Goričanov kažejo najbolje, da v Gorici je treba odrešenika — neumnežem.

Iz tržaške okolice 28. marca. [Izv. dop.] Menili smo, da bomo Slovenci volili, kakor igraje tu v okolici. Ali naenkrat vidimo, da je ipak nevarnost. Lahi imajo denar in ta ima — Bog vé da je res — veliko moč. Poputranjem, nedeljo, se bode v okolici odločilo. Denes se je po okolici tržaškej ta-le oklic od naše strani razširil:

„Možje v okolici! Bliža se najimenitnejši dan za našo okolico. V nedeljo smo vsi poklicani, da si izvolimo može, ki imajo zastopati in zagovarjati naše pravice v našem municipiji.“

„Ne samo v našem inestu, ampak po celem Avstriji se s teškim srcem pričakuje tega dneva, kjer bomo mi okoličani zopet pokazali celemu svetu, kako mislimo, kakim možem damo mi svoje zaupanje. Prepričani smo vsi, da, kakor vselej, bo tudi zdaj okolica si izvolila svoje domače može, ki imajo pravo, čisto ljubezen do nas in do naše dežele, in kateri so, kakor mi vsi, zvesti našemu blagemu cesarju. Ali boli nas srce, ker smo zvedeli, da je prišel vrag mej naše poštene okoličane in da je sejal ljuliko mej nami. Naši sovražniki nas hočejo zapeljati, pregovorili in podkupili so nekatere malovredne neumne ljudi, kateri iz hudobije, iz dobička rije in tudi po nevednosti hočejo nas pripraviti v sramoto.“

„Italijani v našem mestu hočejo po sili, da bi mi volili take može, ki so njim všeč in ki delajo za njih korist.“

„Kdo so ti Italijani? Dobro jih vsi poznate. So ljudje od tiste stranke, katera je do zdaj imela v našem mestu največjo moč, kateri od leta 1868. sem nas preganjajo in nas hočejo popolnem pokončati, ker smo jim na poti; tisti ljudje, ki raji vzamejo v službo

vsacega potepuha, ki pride lačen iz Italije, kakor da bi nas domače podpirali; to so tisti ljudje, ki nimajo nikoli pol krajcarja za našo okolico: mej tem, ko oni zidajo nepotrebne palače v mestu z našim denarjem, nas nikoli ne uslišijo, ko jih mi prosimo, da bi nam jedno cerkev sezidali, jedno cesto popravili, ali da bi nam kaj pomagali, če nas kakšna nesreča zadene; to je tista stranka, ki zmirom dela na to, da bi naše mesto, katero so naši praočetje sezidali, izdali italijanskemu kralju; to je tista stranka, ki z bombami po mestu straši in s tem hoče pokazati, da sovraži naše cesarstvo. Cesar sam nij mogel več toliko krivic, ki so se v našem municipiji godile, pretrpeti, in je razpusil tisti zbor, ker nij hotel dati krajcarja našim hrabrim vojakom, ko so prišli iz Bosne domu.“

„Taki možje se nam zdaj silijo, da bi jih mi izvolili za naše poslance.“

„Mi hočemo v miru živeti z drugim svetom, ali mi se moramo obrniti proč od takih hinavcev, ki nas hočejo osramotiti pred svetom. Naši očetje so bili zvesti našemu cesarju in tako hočemo tudi mi njemu vedno udani ostati, mi iščemo naše koristi le v Avstriji, kakor smo že stokrat pokazali.“

„Možje v okolici! nikoli niso bile te volitve tako imenitne, kakor zdaj; ker italijanska stranka v municipiji zgubi vso moč, katero je imela dosedaj, če mi izvolimo tiste poslance katere nam je odbor društva „Edinosti“ priporočil in kateri so nam dobro znani kot naši pravi prijatelji in dobri Avstrijanci.“

Upamo tedaj, da boste vsi svetu pokazali, da ste pametni možje, ki se ne da'ó zapeljati, da ne marate za italijansko kraljestvo, ampak da ostanete zvesti Avstriji.

Pojdite tedaj vsi složni v nedeljo k volitvi s klicem: „Živila Avstrija!“

Za I. okraj Crisanaz Anton, posestnik.

„II. „ Desjak Anton, junior, veliki posestnik.

„III. „ Nadlišek Štefan, posetnik.

„IV. „ Dr. Loser Ivan, plemeniti, ravnatelj c. kr. gimnazije v pokoju.

„V. „ Burgstaler Josip, veliki posestnik.

„VI. „ Nabrgoj, posestnik in državni poslanec.

„Resno besedo imamo še posebno volilcem VI. okraja povedati.

„Vaš rojak, g. Ivan Nabergoj, državni poslanec in posestnik na Proseku, je vaš kandidat; on je najboljši kandidat okolice. Še vam mora biti v spominu, kako se je on na Dunaji potezal zaradi ribištva, zaradi manjšega daca, v okolici, zaradi soli in za še mnogo drugih reči; on nij zanemaril nikoli nobene prilike: kder je videl, da je mogoče kaj storiti za vas, tam se je potezal z vso srčnostjo in gorečnostjo.“

„Vi imate v Nabergoju takega moža, na katerega so ponosni vsi Slovani, in takemu možu nasproti se upa kandidirati lahon, vaš sovražnik!? — Žalostno, da je le poskus tak mogoč! Tisti pa, kateri se vam usiljuje in trosi denar, da bi ga volili, ve, da bo on vse to stotero dobil povrneno, in prav vaši krvavi žulji bodo, če bi nesreča hotela, da bi bil res voljen, plačali sramotno delo.“

„Križani, Prosečani, Kontoveljci! glejte kaj delate, ne dajte do sebe sleparjem, ne sramotite poštemega svojega imena, izbacnite Judeže izmeje sebe, kajti če ne volite Na-

bergoja, osramotili se boste pred celo Avstrijo in pred vsem ogromnim Slovanstvom. — Vaš še poseben klic na dan volitve naj bode: „Živio Nabergoj!“ Ta klic se bode daleč po svetu odmeval, ako boste pošteno volili.

Mnogi rodoljubje in volilci tržaške okolice.

Iz Maribora 27. marca. [Izv. dop.] Kakor je bilo uže v „Slovenskem Narodu“ poročano, prodan je bil v Celji 20. marca glasoviti rudnik za cinkovo rudo bivšega nemškutarskega poslanca g. Friceta Brandstetterja za celih petdeset (50) gold., da si ga je pred malo leti cenil baron Beust, znanega ministra brat, na milijon goldinarjev. Prodan je bil pri tretjeji dražbi. Nihče nij hotel več ponuditi, in morda še toliko nij vreden, da si je erar, kakor iz vašega lista znano, posodil bil ustavovernemu poslancu Fric tu Brandstetterju 60.000 gold. predplače ali posojila (vorschuss). Ta rudnik je kupil naš neutrudljivi vrlj rojak in slovenski poslanec g. dr. Radaj. Pri tem „ustavovernem“ rudniku izgubijo vsi ljudje, ki so Brandstetterju posojali, blizu 300.000 (reci: tri sto tisoč) gold.! Samo advokatski stroški znašajo čez deset tisoč goldinarjev. In sicer iz gubi advokat s strankami vred vse, ker je sam v imenu konkursne mase tožil na svoj strošek in se bode tedaj tudi sam gostil in sam po hrbtu dobil za delo in za štemplje.

Kar se Friceta Brandstetterja tiče, je do zdaj neizmerno tih in marljiv v Radvajnu na gradu prve žene, noč in dan dela, da bi še kaj rešil. V mestu mariborskem pa ga živa duša nij videla do zdaj, odkar je pomiloščen iz zapora prišel. Kakšen političen kričak je nekda bil, kako je hotel vse protivnike v žlici vode vtopiti, a zdaj! — On je živ dokaz, da vse nemško in nemškutarsko protivje zoper Slovence in vse Slovane je prazen trud, nemčurstvo se slabi in bode ginilo, a naša narodna ideja bode zrasla.

Z Dunaja 28. marca. [Izviren dopis.] Znano je bralcem, da je naš vojni minister grof Bylandt dobil šesttedenski odpust in z Dunaja odšel v Meran zdraviti se. Precej, ko se je ta novica zvedela, začelo se je tu sploh ugibati, da v tako važnem času kakor je zdaj po okupaciji Bosne, vojni minister ne bi šel na tako dolg odpust, ako bi se za tem odpustom ne skrivalo kaj družega, zato je gotovo, da se Bylandt ne vrne več na ministerski stol. To je bilo tem bolj verjetno, ker si nij pridržal vrhovnega nadzorstva pri poročevanju in podpisavanju, ampak je vse delo izročil generalu Vlašiču, ki ga popolnem nadomestuje. Oficijski listi so sicer, najbrž nepozvani, takoj dementovali te glasove, vendar trdovratno se vzdržujejo na površji. Denes jih uže celo „N. fr. Pr.“ potrjuje in vé povedati, da se bodo v vojnem ministerstvu godile velike premembe. Vse se bode preorganiziralo. Odslej bode vojni minister samo upravitelj vojske, a vsa druga posla bode imela cesarjeva vojaška kancelija in generalni štab. To je plan nadvojvode Albrechta.

Vreme imamo tu, kakor meseca novembra, sneg, megla, blato; če bo tako naprej šlo, slabo kaže za to leto.

Domače stvari.

— (Cecilija Podkrajškova †.) Predvčeranjem je tu umrla po dolgej in hudej pljučnej bolezni vsem narodnim Ljubljancem znana jako priljubljena prva in dozdaj neprekošana igralka na slovenskem gledališču, go-

spodična Cecilija Podkrajškova. Pogreb bode denes popoldne ob štirih od Medijatove hiše. Ne dvomimo, da bodo narodni krogi našej za slovensko gledališče prezaslužnej domorodki mnogoštevilno izkazali poslednjo čast, ker kolikor ima slovensko gledališče dobrega vpljiva na razširjenje narodnega ponosa mei našim občinstvom v Ljubljani, v vsem ima pokojne Cecilije izredni talent največji sodelož. Pokojna je bila samoukinja v vseh rečéh, ker je vzrasla iz delavskega stanú. Zdaj, ko bi bila smela upati srečnejše bodočnosti, pokosila jo je bela smrt še v neocvlelej mladosti. Mojstersko je pokojnica znala predstavljati tragične osebe čutila, a zdaj je takó ubožica sama predmet osodne tragedije. Bodi jej časten spomin v historiji naše dramatike in hvaležen v narodu.

— (Koncert.) Naznanja nam g. bukvar Till tukaj, da bode po velikej noči tudi v Ljubljani koncertirala Karlota Patti, baje se stra svetovno slavne pevke Adeline Patti. Pri g. Tillu se bodo sedeži dobivali.

— (Nemško gledališče.) Tukajšnji kazinarji, ki tako radi pisarijo o padanji narodne stvari, nijso mogli za prihodnje leto skupaj spraviti podpornega komiteja za nemško gledališče. Za to je to agitacijo vzel deželni odbor v roke.

— (Pošten dolžnik, ki pa vendar dolga ne plača.) V jedno tukajšnjih najbolj obiskanih kavarn je skoro vsak teden enkrat, kadar je v Ljubljano prišel, zahajal zajuterkovat, in je včasih zgovoren, kakor naš naivni kmet, kavarnarja kaj ogovoril, pouprašal itd., tako da je bil znan v lokalni. Nu, jednega jutra zopet pride, naroči kave, strese cukur v njo, suče žlico in se kavarnarju nasmehe v obraz rekoč z vso naivno poštenostjo: „vedó kaj, več reči imam še nakupiti, pa mi je denarja zmanjkalo, naj mi posodijo osem goldinarjev, saj vrnil jih nikoli ne bom.“ Kavarnar misli, da zadnji pristavek je le šala, in, kavalir kakor je, seže kar v svoj „pudelj“, ter iz predala vzame osem goldinarjev in jih „z veseljem“ da kmetu. Misli je: drug teden mož zopet pride, pa moj denar lepo vrne, zakaj bi se tacemu staremu gostu ne ustreglo. Ali mine teden, mineta dva mine jih več in več — kmeta nij več blizu. In ko kavarnar začne pozvedovat, zve da je mož mej tem časom srečno umrl in niti toliko zapustil, da bi bil dolg plačal. Sicer pa kavarnar sodi, da zaradi tega dolga kmetič niti v vicah ne sedi, če mu je drug račun na svetu gladek, ker po pravici je povedal uže, ko je na posodbo prosil, da „ne bo nikoli vrnil.“

— (Nesreča.) Iz Slovenske Bistrice 27. marca se nam piše: Denes zjutraj je šel tukajšnji sodnijski sluga Stuhec ribe lovit tik Sernečevega jéza. Priskrbel si je v ta namen patrono dinamita, katera se mu je v roki vnela in mu odnesla vseh pet prstov in dlan na desnej roki. Obžalovanja vreden je nesrečnež tim bolj, ker je bil izvrsten sodnijski sluga, in sploh v življenji poštenjak. — Pri tej priliki se mora izreči začudenje, da se dinamit tako malo zabranjuje, da zo zlasti za ribarenje tako često upotrebljuje. Nasledki dinamita so razen vsakoršnih nesreč — potoki brez rib. Naj bi župani in druge oblasti v tej zadevi malo strožje postopale.

— (Iz Celovca) se nam piše 27. t. m. Denes gre tukaj celi dan debél sneg. Pred nekaj dnevi je komaj skopnel po ravnini a

ravno ob 3. popoldne, ko to pišem imamo zopet v Celovcu 18 cm. debelo odejo snega.

— (Slatina in Dobrna.) V državnem boru je 26. t. m. poslanec Pauer izročil peticijo štajerskega deželnega odbora, naj se dodeli kopeliščem na Štajerskem, mej temi tudi na slovenskej zemlji ležečima Slatini pri Rogateci in Dobrni pri Celji izdatno postavno varstvo, da se more brez motenja rabiti zdravilna voda.

— (Goriški irredentarji pred sodnijo.) Kakor piše „Soča“ 27. t. m., odpeljali so policaji goriške „irredentarje“ Muliča et comp. iz Trsta v Gradec, ž njimi tudi dva tržaška tička, nekega Barzilaia in pa Veneziana. Tam v Gradcu se bodo imeli zagovarjati zaradi veleizdaje. Peljali so jih uklenene in z močnim spremstvom.

— (Na dekliškeji preparandiji v Gorici) začne te dni g. prof. Erjavec predavati hrvaščino; poduk je v prvi vrsti odmenjen odgojenkam hrvatskega rodu, a nadejamo se, da niti marljivejše Slovenke ne zamude ugodne prilike, seznaniti se s sorodnim jezikom.

— (C. kr. pionirska kadetna šola v Hainburgu) Kakor vsako leto, tako sprejema tudi letos kadetna šola v Hainburgu ob Dunavu ob početku novega šolskega leta, meseca septembra, dijake iz gimnazij in realk brezplačno. Za učna sredstva se zahteva le malo neznatna plača. Sprejemajo se pa le oni, ki so spodnjo gimnazijsko ali spodnjo realno dovršili. Nekolekovane prošnje naj se kmalu pošlejo na: K. k Pionir-Cadetenschul-Comando zu Hainburg, Niederösterreich, kjer se lahko tudi vse podrobno izve.

— (Tiskovna pomota.) V včerajšnjeji prvi notici ima stati „delegiranej“ namesto „deželnej“ sodniji.

Človekoljuben poziv.

Naše društvo „Slavjanska čitalnica“ v Trstu je bilo določilo praznovati srebrno poroko našega presvitlega vladarja s tem, da se napravi društvena veselica.

Ker smo pa videli, da je Nj. Veličanstvo, presvitli cesar, željo izrazil, da se denar tej veselici namenjen, porabi v kak blag namen, smo napravili nabiro za Posavce v Slavoniji, ki so po povodnji silno poškodovani.

Nesreča, ki je zadela Szegedin, je velika, grozna, in zasluži, da mu vsa Evropa pomaga.

Pred vsem pa se moramo spominjati svojih bratov, moramo se spominjati, da je v tej zimi Sava uže trikrat izstopila, poplavlila, pokončala posavno Posavino.

Vsem je znano, da so uže tri mesece vse zveze z Brodom in Sarajevom pretrgane, in to vse zaradi povodnji.

Govorilo se je, da se je na tisoče konj potopilo, in neštevilno druge živine zadušilo v blatu.

Malo, malo se je pa pisalo po novinah o človeških žrtvah, malo se je govorilo o onih ubogih prebivalcih, ki zdaj živé brez strehe in polja v mukah in gladu.

Obračamo se tedaj na blagodušnost naših članov in naših someščanov, naj si bodo katejegakoli naroda, da bi pomagali olajšati muke in bedo naših bratov.

Skoraj ves slavjanski jug ima Trst kot središče svoje kupčije in zato se nadejamo, da se nam ne bode oponašalo, če se sklicujemo na znano velikodušnost naših someščanov.

Slavna slovenska uredništva so prošena

ta poziv ponatisniti, in uredništva, katera bi hotela uljudno sprejemati darove, si bodo za-sluzila hvaleznost mnogih nesrečnih in tudi našo.

Starjanska čitalnica v Trstu.

Razne vesti.

* (Sneg) je bil 25. t. m. na Gališkem, Moravskem, spodnje Avstrijskem, v Šeziji tako velik, da železnice niso nekaj časa redno vo-ziti mogle. Po nekod so bili več metrov visoki zameti.

* (Vsled živinske kuge), ki raz-saja v nekaterih krajih na Češkem, predložila je nemška vlada v Berlinu zveznemu svetu predlog, naj se prepove izvažati in prevažati iz Avstrije živino v Nemčijo za nekaj časa.

* (Usmrtovanje na Francoskem.) Na Francoskem se zdaj obsojenci še javno pred ljudstvom usmrtujejo. Zdaj namerava zbornica skleniti postavbo, da se bodo obsojenci na dvoriščih sodnijskih usmrtovali v priču jočnosti sodnije in le nekoliko družih ljudi.

* (Štatistika za neomožene de-kleta.) Menda vse dekleta upajo, da se omože. Nekdo je preračunal, da ako to upanje zaznamovamo s številom 100 razdelé se po-tem posame nade ali upanja po raznej sta-rosti sledeče: deklic od 15 do 20 let star, ki se bodo morda omožile, je 14 1/2 procentov; od 20 do 25 let starih pa je 52 procentov; od 25 do 30 starih se izmed 100 deklet 18 omoži; kadar pa dekleta prekoračijo to sta-rost, izgubijo od svojega upanja 81 1/2 odstot-kov, a imajo do 35 leta še zmirom 6 1/2 od-stotkov; mej 35 in 40 leti samo še 3 1/2

procentov, in v sledečih dobah od 5 do 5 let imajo samo še 2, 1/2, 1/3, 1/4, odst. upanja, da jih bo kdo uzel. Ko pa dosežejo svoje 60. leto imajo samo še 1/1000 odstotka upanja omožiti se, pravi oni matematikus.

— (Prošnja.) Ubug rokodelce iz Prekmurja je mej Mengišem in Ljubljano zgubil 20 gld. Kdor bi našel to svoto, ki je bila zavita v papir, prošnje, da naj bi jo oddal v administraciji „Slovenskega Naroda“.

Poslano.

Bergerjeve pastile od smole

so mej vsemi izdelki od smole najlaglje prebavljive; sitnosti ne delajo niti v grlu, niti ne prouzročajo zlega riganja, ter vrlo koristi vsakemu, tudi otrokom. Ber-gerjeve pastile od smole je istinito zdravilo, ki se je tisočurno pri kataru dušnikovih vejic, kašlju, hripa-vosti itd. uže poskusilo z vspehom, ter izvrstno do-kazujejo vplivanje smole. Ali onim osobam, ki bi se rajši posluževali kapsljev od smole (čista medicinska smola v zavrtku gelatina), svetuje se, naj rabijo Ber-gerjeve kapslje od smole, in te v lekarnah iz-rečno zahtevajo.

Jedna puška od kositarja s Bergerjevimi pasti-lami od smole velja 50 kr.; jeden flakon Bergerjevih kapsljev od smole 1 gold. av. velj.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. J. Svoboda, lekarnarju. (64—4)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osobnim ali poštnim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tav-čarjeveji hiši. (108—1)

Dunajska borza 29. marca.			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	64	gld.	30
Enotni drž. dolg v srebru . . .	64	75	
Zlata renta . . .	76	90	
1860 drž. posojilo . . .	117	50	
Akcije narodne banke . . .	803		
Kreditne akcije . . .	244	30	
London . . .	116	85	
Srebro . . .	—	—	
Napol. . .	9	30 1/2	
C. kr. cekini . . .	5	53	
Pravne marko . . .	57	40	

Tržne cene

v Ljubljani 29. marca t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 83 kr.; — rož 4 gld. 39 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 4 gld. 39 kr.; — prosa 4 gld. 55 kr.; — koruza 4 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; — mast — gld. 70 kr.; — špeh frišen — gld. 48 kr.; — špeh povojen — gld. 65 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedina kilogram 54 kr.; — telečnine 52 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gold — kr.; — mehka 5 gld — kr.

**WASSERDICHTER
ZELTSTOPFER
REGENMÄNTEL
DECKTÜCHER**

empfehl. die

Wienerberg-Landgut-Fabriksniederlage
MUELSINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

„Unija krojačev“,

na kongresnem trgu št. 7, v hiši banke „Slovenije“, priporoča se za izdelovanje

obleke za gospode,

ter obljubljuje jako fino delo, najmodernejšo fačono in cenó računanje. (109—1)

Na prodaj

je en harmonij, več fisharmonik, orglje s tremi spre-meni, in več orgelje na sukanje za tiče vaditi; vse to tudi izdeluje in popravlja cerkvene orglje Janez Sodnikar, na sv. Jakopa nabrežji št. 25 v Ljub-ljani. (101—2)

Mazilec, malarjem za sobe in lakirarjem!

Oljnate barve

v dvakrat kuhanem firnežu, fino strte, in pripravljene za takojšnje mazanje. — Zavite v mehurjih, ali pa spravljene v lončkih in lesenih zabojih.

Izvrstne lake, firneže, suhe barve, bronzo in čopice

vsake velikosti in kvaliteti po najnižjih cenah priporoča

špecerijsko, kolonijalno, barveno in trgovstvo z rudninskimi vodami (83—3)

Matič & Plicker,

v Celji, poštna ulica št. 34 (pri volku).

Poskušnje in cenilniki se pošiljajo franco in zastonj.

Hišo v najem.

V Zagorju se oddá v najem takoj novo zidana hiša, ki ima 7 sob, 1 shrambo za jedila, 1 hubinjo, 4 kleti; hiša je posebno pripravna za **otvorenje prodajalnice za špecerijsko in manufakturno blago**, ali pa tudi za **kupčijo z vinom ali za gostilno**, ter stoji ob najlepšem kraju glavne ceste mej vasjó Zagorje in rudnikom.

Ponudbe sprejema podpisani.

(89—3)

Pavel Weinberger.

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v za-logi ležeče blago od britanija-srebra za majheno povračilo voznine in 1/4 dela plače delavske, **podarimo**.

Proti vposlanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju pri vsakej reči določene cene le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in kot neznatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del realne vrednosti, **skoraj zastonj**.

- 6 kom. **žlic za jedi** od britanija-srebra, in 6 kom. enacih **žlic za kavo**, skupaj 12 komadov, stale so preje gld. 6, zdaj pa **vseh 12 komadov skupaj** gld. 1.85
 - 6 **namiznih nožev** od britanija-srebra, z angleškimi ostrinami od jekla, nadalje 6 kom. enacih **vilic**, skupaj 12 komadov, ki so preje veljali gld. 9, zdaj **vseh 12 komadov skupaj** 3.10
 - 1 **zajemalec za mleko**, teške kvalitete, prej gld. 3, zdaj 70
 - 1 **juho**, najtežje vrste, od najboljšega britanija-srebra, preje gld. 4, zdaj 1.10
 - 6 **podstavkov za nože** od britanija-srebra, preje gld. 2, zdaj 65
 - 1 **klesče** od britanija-srebra za sladkor, preje gld. 1, zdaj 30
- Razen tega še elegantne namizne svečnike, par gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; tase, a kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; vrčki za kavo, a gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; sladkorne pušice, a gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice, a kr. 25, 40, 75, 90, gld. 1.—; karafindelj za kis in olje, a gld. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo, a kr. 75, 90, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; čaše za juho s podstavkom, a gld. 1.60, 2.50, 3.—

Neverjetno po ceni!

in za vsako gospodinjstvo posebnega priporočanja vredna je sledeča **sklad, obstoječa iz 33 komadov praktičnih, ter izvrstno izdelanih stvari**, narejenih iz najfinejšega britanija-srebra za neverjetno malo ceno le gld. 6.45 in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 **jako finih vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 **teških žlic za jedi** od britanija-srebra.
- 6 **žlic za kavo** od britanija-srebra, najboljše kvalitete.
- 1 **maslini zajemalec za mleko** od britanija-srebra.
- 1 **teski zajemalec za juho** od britanija-srebra.
- 6 kom. **podstavkov** od britanija-srebra za nože.
- 1 **izvrstne klesče** od britanija-srebra za sladkor.

33 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se **garantuje**.

Naj se tedaj vsakdo z naročili kolikor mogoče pohiti, ker pri tako izredni cenosti se bo kmalu vse poprodalo. (69—5)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:

General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.